

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра хірургії, травматології, ортопедії та фтизіатрії

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ХІРУРГІЯ

Рівень вищої освіти	Другий рівень
Спеціальність: освітня програма	222 Медицина: Медицина

Затверджено рішенням Ради з якості

_____
Протокол від _____ № _____

Голова Ради з якості

_____
Петрашенко Вікторія
Олександрівна

ДАНІ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Даниленко Ігор Анатолійович
Дужий Ігор Дмитрович

Рецензування робочої навчальної програми	<hr/> <hr/>
Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньої програми Медицина	Протокол від _____ № _____ Керівник РПГ (гарант програми) _____ Приступа Людмила Никодимівна
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра хірургії, травматології, ортопедії та фтизіатрії	Протокол від _____ № _____ Завідувач кафедри _____ Дужий Ігор Дмитрович

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Хірургія
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра хірургії, травматології, ортопедії та фтизіатрії
Розробник(и)	Даниленко Ігор Анатолійович, Дужий Ігор Дмитрович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	18 тижнів протягом 8-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 3 кред. ЄКТС, 90 год. Для денної форми навчання 66 год. становить контактна робота з викладачем (6 год. лекцій, 60 год. практичних занять), 24 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Медицина"
Передумови для вивчення дисципліни	"Крок-1" Необхідні знання з: латинської мови та медичної термінології, медичної біології, медичної інформатики, анатомії людини, фізіології, безпеки життєдіяльності, основи біоетики та безпеки, першої домедичної допомоги, гігієни та екології, патоморфології, патофізіології, фармакології, загальної хірургії, пропедевтики внутрішньої медицини, пропедевтики педіатрії, радіології, догляду за хворими, сестринської практики
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Досягнути студентами сучасних знань і професійних умінь з етіології, патогенезу, типових клінічних проявів, сучасних методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, реабілітації хворих на хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки, які відповідають підготовці лікаря загальної

практики.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. «Невідкладні хірургічні захворювання органів черевної порожнини»
<p>Тема 1 Контроль залишкового рівня знань із I – III курсів. Принципи формування попереднього та клінічного діагнозу.</p> <p>Принципи розпізнавання захворювань та формування попереднього діагнозу. Методика курації хірургічних хворих, особливості суб'єктивного та об'єктивного обстеження. Принципи формування попереднього та клінічного діагнозу. Додаткові методи обстеження хворих, їх доцільність і необхідність, інтерпретація отриманих результатів. Визначення лікувальної тактики, принципи призначення етіотропного, патогенетичного і симптоматичного лікування.</p>
<p>Тема 2 Синдром грижового випинання. Неускладнені грижі передньої черевної стінки</p> <p>Анатомо-фізіологічні особливості черевної стінки. Грижі живота. Складові грижі. Класифікація гриж черевної стінки, їх хірургічна анатомія, етіологія, патогенез, клініка. Діагностика і диференційна діагностика, лікування хворих на грижі різних локалізацій. Способи і техніка операцій. Профілактика. Дії лікаря загальної практики при наявності у хворого грижі.</p>
<p>Тема 3 Синдром грижового випинання. Ускладнення гриж передньої черевної стінки</p> <p>Ускладнення гриж (копростаз, невправність, защемлення, запалення): визначення, причини, механізм розвитку. Клініка, діагностика та диференціальна діагностика. Особливості оперативних втручань. Тактика лікаря при самостійному вправленні защемленої грижі.</p>
<p>Тема 4 Гострий запальний абдомінальний синдром</p> <p>Гострий апендицит. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Особливості перебігу гострого апендициту в дітей, вагітних та осіб похилого віку.</p>
<p>Тема 5 Гострий запальний абдомінальний синдром</p> <p>Гострий апендицит: діагностика, диференційна діагностика. Лікування апендициту: тактика, види і техніка апендектомії. Особливості ведення післяопераційного періоду.</p>
<p>Тема 6 Гострий запальний абдомінальний синдром</p> <p>Ускладнення гострого апендициту та апендектомії: апендикулярний інфільтрат, апендикулярний абсцес, пілефлебіт. Етіологія, патогенез, патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікувальна тактика.</p>
<p>Тема 7 Гострий запальний абдомінальний синдром</p> <p>Анатомо-фізіологічні особливості позапечінкових жовчних шляхів. Етіологія, патогенез та класифікація гострого холециститу. Клініка, її особливість клінічного перебігу в осіб похилого віку та із супутньою патологією</p>

<p>Тема 8 Гострий запальний абдомінальний синдром</p> <p>Гострий холецистит. Діагностика, диференційна діагностика, лікування гострого холециститу. Консервативне та оперативне лікування, види операцій. Роль мініінвазивних методів діагностики та лікування.</p>
<p>Тема 9 Гострий запальний абдомінальний синдром</p> <p>Ускладнення гострого холециститу та холецистектомії. Інтраопераційні пошкодження позапечіткових жовчних шляхів, судин, органів черевної порожнини. Клінічна симптоматика, діагностика та хірургічна тактика. Лікування.</p>
<p>Тема 10 Гострий запальний абдомінальний синдром</p> <p>Анатомо-фізіологічні особливості підшлункової залози. Гострий панкреатит. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка.</p>
<p>Тема 11 Гострий запальний абдомінальний синдром</p> <p>Діагностика гострого панкреатиту: лабораторні та інструментальні методи. Диференційна діагностика гострого панкреатиту. Лікування. Техніка оперативних втручань, роль мініінвазивних методів.</p>
<p>Тема 12 Гострий запальний абдомінальний синдром</p> <p>Ускладнення гострого панкреатиту (панкреонекроз, абсцес залози, перитоніт). Клініка, діагностика, хірургічна тактика і лікування. Техніка оперативних втручань, роль мініінвазивних методів.</p>
<p>Тема 13 Шлунково-кишкові кровотечі</p> <p>Шлунково-кишкова кровотеча, як ускладнення захворювань шлунка і 12-п кишки. Причини, патогенез, класифікація, клініка. Лабораторні та інструментальні методи діагностики, ендоскопічна класифікація. Диференційна діагностика ШКК.</p>
<p>Тема 14 Шлунково-кишкові кровотечі</p> <p>Лікувальна тактика при кровотечі з верхнього відділу ШКТ: допомога на догоспітальному етапі, лікування у стаціонарі, показання до вибору консервативного лікування, ендоскопічних методів гемостазу, оперативного втручання. Методи хірургічного лікування, їх техніка</p>
<p>Тема 15 Шлунково-кишкові кровотечі</p> <p>Гостра та хронічна кровотеча з нижнього відділу ШКТ: рак тонкої та товстої кишок і геморой ускладнені кровотечею. Причини, патогенез, класифікація, клініка. Лабораторні та інструментальні методи діагностики. Диференційна діагностика кровотечі з верхнього і нижнього відділу ШКТ. Лікувальна тактика, допомога на догоспітальному етапі, лікування.</p>
<p>Тема 16 Непрохідність кишок</p> <p>Гостра механічна непрохідність кишок (ГНК). Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічна картина відповідно до стадії. Поняття про спайкову хворобу очеревини, гостра спайкова непрохідність кишок: особливості патогенезу та клініки. Ранні клінічні ознаки странгуляційної непрохідності кишок.</p>

Тема 17 Непрохідність кишок

Сучасна лікувально-діагностична тактика при ГНК. Особливості обстеження хворого, методи. Диференційна діагностика. Лікування хворих на ГНК: передопераційна підготовка, принципи оперативних втручань, інтубація тонкої та товстої кишки: види, техніка. Особливості ведення післяопераційного періоду.

Тема 18 Непрохідність кишок

Гостра динамічна непрохідність кишок. Хвороба Гіршпрунга-Фаволлі, токсичні отруєння, запальні захворювання у черевній порожнині, як причина ГНК, патогенез. Класифікація. Клінічна картина відповідно до причини та стадії. Діагностика, диференційна діагностика. Лікувальна тактика при динамічній ГНК, принципи оперативних втручань, обґрунтування різних видів декомпресії кишечника. Особливості консервативної терапії.

Тема 19 Перфорація порожнистого органа, перитоніт

Анатомо-фізіологічні особливості очеревини. Гострий перитоніт. Етіологія, патогенез, класифікація. Клініка місцевого та розпоширеного гострого перитоніту. Діагностика, диференційна діагностика.

Тема 20 Перфорація порожнистого органа, перитоніт

Лікувальна тактика при гострому місцевому і розпоширеному перитоніті. Особливості передопераційної підготовки: корекція водно-електролітних порушень і білкового обміну, дезінтоксикація. Нутритивна терапія: парентеральна та рання ентеральна. Хірургічне лікування, метод програмованої релапаротомії, санації та лапаростомії. Показання та способи інтубації тонкої кишки.

Тема 21 Перфорація порожнистого органа, перитоніт

Перфоративна гастродуоденальна виразка. Етіопатогенез, класифікація. Клініка типової та атипової перфоративної гастродуоденальної виразки. Діагностика та диференційна діагностика.

Тема 22 Перфорація порожнистого органа, перитоніт

Лікувальна тактика при перфоративній гастродуоденальній виразці. Підготовка хворого до операції. Способи й техніка виконання оперативних втручань. Консервативна терапія у післяопераційному періоді.

Модуль 2. «Невідкладні хірургічні захворювання ободової та прямої кишки та перианальної ділянки»

Тема 23 Синдром гострого болю в прямій кишці та перианальній ділянці

Гострий геморой та гостра анальна тріщина: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, можливі ускладнення, профілактика. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта гострого геморою та анальної тріщини. Запалення епітеліальних куприкових ходів і киста куприка: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, можливі ускладнення. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта об'ємних утворень і болю в перианальній ділянці

<p>Тема 24 Синдром гострого болю в прямій кишці та перианальній ділянці</p> <p>Синдром гострого болю в перианальній ділянці. Гострий парапроктит: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, можливі ускладнення.</p>
<p>Тема 25 Синдром випадання прямої кишки</p> <p>Випадання прямої кишки: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика. Види операцій, техніка. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта випадання прямої кишки. Хронічний геморої: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика, профілактика. Види операцій, техніка. Ускладнення хронічного геморою, їх рання діагностика і лікування. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта хронічного геморою.</p>
<p>Тема 26 Діарейно-запальний синдром товстої кишки</p> <p>Діарейно-запальний синдром товстої кишки. Неспецифічний виразковий коліт: причини, патогенез, патоморфологія, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, консервативне та оперативне лікування. Нові технології хірургічного лікування хвороб товстої кишки. Ускладнення НВК, їх профілактика і лікування. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта неспецифічного виразкового коліту.</p>
<p>Тема 27 Діарейно-запальний синдром товстої кишки</p> <p>Дивертикули та дивертикульоз товстої кишки. Причини, патогенез, патоморфологія, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, консервативне та оперативне лікування. Нові технології хірургічного лікування хвороб товстої кишки. Ускладнення дивертикулів товстої кишки, їх профілактика і лікування. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта дивертикулів у товстій кишці.</p>
<p>Тема 28 Діарейно-запальний синдром товстої кишки.</p> <p>Хвороба Крона: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, лабораторні та інструментальні методи обстеження хворих, диференційна діагностика, лікувальна тактика. Рак, поліпи та поліпоз товстої кишки. Причини, клінічні прояви, лабораторні та інструментальні методи обстеження хворих, диференційна діагностика, лікувальна тактика. Ускладнення, їх профілактика та лікування.</p>
<p>Тема 29 Виконання практичних навичок і маніпуляцій</p> <p>Виконання практичних навичок і маніпуляцій</p>
<p>Тема 30 Курація хворих</p> <p>Робота з хворими, збирання скарг, анамнезу хвороби і життя, удосконалення методів фізикального обстеження (робота в ендоскопічному та рентгенологічному кабінетах та у кабінеті УЗ-діагностики). Практичні навички роботи в перев'язувальній (догляд за раною, дренажами, зміна пов'язок, видалення дренажів, зняття швів, розведення рани, хірургічна обробка гнійного вогнища). Робота в операційній (спостереження за ходом операції, асистенція на операціях). Написання академічної історії хвороби. Захист історії хвороби</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH2	Визначати необхідний перелік лабораторних та інструментальних досліджень пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH3	Встановлювати провідні клінічні симптоми захворювання пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH4	Встановлювати головний клінічний синдром захворювання пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH5	Встановлювати остаточний діагноз захворювання пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH6	Визначати необхідний режим праці, відпочинку та характер харчування при лікуванні захворювань пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH7	Визначати необхідний режим праці, відпочинку та характер харчування при лікуванні захворювань пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH8	Визначати принципи та характер лікування захворювань, виконувати медичні маніпуляції та операції пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH9	Визначати принципи та характер лікування захворювань, виконувати медичні маніпуляції та операції пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH10	Діагностувати невідкладні стани, визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, проводити лікувально-евакуаційні заходи пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH11	Діагностувати невідкладні стани, визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, проводити лікувально-евакуаційні заходи пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH12	Діагностувати невідкладні стани, визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, проводити лікувально-евакуаційні заходи пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH13	Діагностувати невідкладні стани, визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, проводити лікувально-евакуаційні заходи пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки

PH14	Оцінювати вплив навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH15	Проводити експертизу працездатності пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH16	Вести медичну документацію, в тому числі електронні форми пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH17	Проводити санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH18	Розв'язувати проблеми медицини у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів черевної порожнини, заочеревинного простору та прямої кишки
PH19	Інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі охорони здоров'я у широких або мультидисциплінарних контекстах.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 222 Медицина:

ПР1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати найбільш вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПР2	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4).
ПР3	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 4, пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПР4	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики), дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2).

ПР5	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, закладі охорони здоров'я, його підрозділі) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
ПР6	Визначити характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, що базуються на засадах доказової медицини, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПР7	Визначити необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні хворих на захворювання (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР8	Визначити необхідну дієту при лікуванні хворих на захворювання (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР11	Визначити тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі головного клінічного синдрому (тяжкості стану) діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем, що базуються на засадах доказової медицини.
ПР12	Надавати екстрену медичну допомогу, за будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі головного клінічного синдрому (тяжкості стану) діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми, що базуються на засадах доказової медицини.
ПР13	Організувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

ПР14	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПР15	Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги в умовах обмеженого часу, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3).
ПР16	Планувати та втілювати систему санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
ПР18	Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
ПР19	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення.
ПР21	Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
СН2	Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях
СН3	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності
СН4	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
СН5	Здатність приймати обґрунтовані рішення
СН6	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології
СН7	Здатність працювати в команді

8. Види навчальних занять

Тема 1. Контроль залишкового рівня знань із I – III курсів. Принципи формування попереднього та клінічного діагнозу.

Пр1 "Контроль залишкового рівня знань із I – III курсів. Принципи формування попереднього та клінічного діагнозу" (денна)

Контроль залишкового рівня знань із I – III курсів. Принципи розпізнавання захворювань та формування попереднього діагнозу. Методика курації хірургічних хворих, особливості суб'єктивного та об'єктивного обстеження. Принципи формування попереднього та клінічного діагнозу. Додаткові методи обстеження хворих, їх доцільність і необхідність, інтерпретація отриманих результатів. Визначення лікувальної тактики, принципи призначення етіотропного, патогенетичного і симптоматичного лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень робота біля ліжка хворого. Застосуванням віртуальної симуляції (перегляд фільмів) з подальшим обговоренням.

Тема 2. Синдром грижового випинання. Неускладнені грижі передньої черевної стінки

Лк1 "Грижі черевної стінки та їх ускладнення. Гострий апендицит" (денна)

Грижі черевної стінки та їх ускладнення. Гостра непрохідність тонкої та товстої кишок. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line) Гострий апендицит. Гострий перитоніт. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line)

Пр2 "Неускладнені грижі передньої черевної стінки" (денна)

Анатомо-фізіологічні особливості черевної стінки. Грижі живота. Складові грижі. Класифікація гриж черевної стінки, їх хірургічна анатомія, етіологія, патогенез, клініка. Діагностика і диференційна діагностика, лікування хворих на грижі різних локалізацій. Способи і техніка операцій. Профілактика. Дії лікаря загальної практики при наявності у хворого грижі. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільму про основні види герніопластик) з подальшим обговоренням. Рольові ігри. За можливістю робота біля ліжка хворого. у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 3. Синдром грижового випинання. Ускладнення гриж передньої черевної стінки

Пр3 "Ускладнення гриж передньої черевної стінки" (денна)

Ускладнення гриж (копростаз, невправність, защемлення, запалення): визначення, причини, механізм розвитку. Клініка, діагностика та диференціальна діагностика. Особливості оперативних втручань. Тактика лікаря при самостійному вправленні защемленої грижі. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з прикладами оперування ускладнень гриж) з подальшим обговоренням. Рольові ігри. За можливістю робота біля ліжка хворого. у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 4. Гострий запальний абдомінальний синдром

Пр4 "Гострий апендицит. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви" (денна)

Гострий апендицит. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви. Особливості перебігу гострого апендициту в дітей, вагітних та осіб похилого віку. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів із зазначеної патології) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються, опанування практичних навичок пальпації, перкусії та аускультації біля ліжка хворого у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 5. Гострий запальний абдомінальний синдром

Пр5 "Гострий апендицит: діагностика, диференційна діагностика. Лікування апендициту:" (денна)

Гострий апендицит: діагностика, диференційна діагностика. Лікування апендициту: тактика, види і техніка апендектомії. Особливості ведення післяопераційного періоду. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (відпрацювання методики лапароскопічної апендектомії), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 6. Гострий запальний абдомінальний синдром

Пр6 "Ускладнення гострого апендициту та апендектомії" (денна)

Ускладнення гострого апендициту та апендектомії: апендикулярний інфільтрат, апендикулярний абсцес, пілефлебіт. Етіологія, патогенез, патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікувальна тактика. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів щодо методик корекції ускладнень) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачається робота біля ліжка хворого у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Трактовка результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження, складання плану лікування

Тема 7. Гострий запальний абдомінальний синдром

Лк2 "Гострий холецистит. Гостра та хронічна кровотеча в порожнину шлунково-кишкового тракту" (денна)

Гострий холецистит. Гострий панкреатит. Гостра та хронічна кровотеча в порожнину шлунково-кишкового тракту. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line)

Пр7 "Етіологія, патогенез та класифікація гострого холециститу. Клініка." (денна)

Анатомо-фізіологічні особливості позапечінкових жовчних шляхів. Етіологія, патогенез та класифікація гострого холециститу. Клініка, особливість клінічного перебігу в осіб похилого віку та із супутньою патологією. Застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики визначення клінічних симптомів гострого холециститу) з подальшим обговоренням.

Тема 8. Гострий запальний абдомінальний синдром

Пр8 "Гострий холецистит: діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика" (денна)

Гострий холецистит: діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика. Консервативне та хірургічне лікування, види операцій, їх техніка. Роль мініінвазивних методів діагностики та лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (відпрацювання методики лапароскопічної холецистектомії), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутності карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 9. Гострий запальний абдомінальний синдром

Пр9 "Ускладнення гострого холециститу та холецистектомії." (денна)

Ускладнення гострого холециститу та холецистектомії. Інтраопераційні пошкодження позапечінкових жовчних шляхів, судин, органів черевної порожнини. Клінічна симптоматика, діагностика та хірургічна тактика. Лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками функціонального та інструментального дослідження жовчновидільної системи (холангіографія, УЗД, КТ) з подальшим обговоренням. Трамбування отриманих даних дослідження функції жовчовиділення у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом), складання плану лікування основного захворювання

Тема 10. Гострий запальний абдомінальний синдром

Пр10 "Гострий панкреатит. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка." (денна)

Анатомо-фізіологічні особливості підшлункової залози. Гострий панкреатит. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка. При вивченні даної теми застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики визначення клінічних симптомів гострого панкреатиту) з подальшим обговоренням. Також передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень робота біля ліжка хворого.

Тема 11. Гострий запальний абдомінальний синдром

Пр11 "Діагностика гострого панкреатиту. Лікувальна тактика." (денна)

Діагностика гострого панкреатиту: лабораторні та інструментальні методи. Диференційна діагностика гострого панкреатиту. Лікувальна тактика, Консервативне та хірургічне лікування, види операцій, їх техніка. Роль мініінвазивних методів діагностики та лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (відпрацювання методик лапароцентезу та лапароскопії), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 12. Гострий запальний абдомінальний синдром

Пр12 "Ускладнення гострого панкреатиту" (денна)

Ускладнення гострого панкреатиту (панкреонекроз, абсцес залози, перитоніт). Клініка, діагностика, хірургічна тактика і лікування. Техніка оперативних втручань, роль мініінвазивних методів. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками доступів до залози, методів дренивання клітковинних просторів)

Тема 13. Шлунково-кишкові кровотечі

Пр13 "Шлунково-кишкова кровотеча як ускладнення захворювань шлунка і 12-п кишки" (денна)

Шлунково-кишкова кровотеча, як ускладнення захворювань шлунка і 12-п кишки. Причини, патогенез, класифікація, клініка. Лабораторні та інструментальні методи діагностики, ендоскопічна класифікація. Диференційна діагностика ШКК. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (проведення на манекені ЕГДС, зондування шлунка), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 14. Шлунково-кишкові кровотечі

Пр14 "Лікувальна тактика при кровотечі з верхнього відділу ШКТ" (денна)

Лікувальна тактика при кровотечі з верхнього відділу ШКТ: допомога на догоспітальному етапі, лікування у стаціонарі, показання до вибору консервативного лікування, ендоскопічних методів гемостазу, оперативного втручання. Методи хірургічного лікування, їх техніка. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками ендоскопічного гемостазу) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри під час складання плану лікування основного захворювання та надання невідкладної допомоги

Тема 15. Шлунково-кишкові кровотечі

Пр15 "Гостра та хронічна кровотеча з нижнього відділу ШКТ" (денна)

Гостра та хронічна кровотеча з нижнього відділу ШКТ: рак тонкої та товстої кишок і геморої ускладнені кровотечею. Причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика. Диференційна діагностика кровотечі з верхнього і нижнього відділу ШКТ. Лікувальна тактика, допомога на догоспітальному етапі, лікування у стаціонарі. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. Скалдання плану обстеження та лікування.

Тема 16. Непрохідність кишок

Пр16 "Гостра механічна непрохідність кишок." (денна)

Гостра механічна непрохідність кишок (ГНК). Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічна картина відповідно до стадії. Поняття про спайкову хворобу очеревини, гостра спайкова непрохідність кишок: особливості патогенезу та клініки. Ранні клінічні ознаки странгуляційної непрохідності кишок. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, удосконалення опанування навичками пальпації, перкусії та аускультатії при роботі біля ліжка хворого у профільному відділенні (на відсутності карантинних обмежень), складання плану обстеження із подальшим трактуванням отриманих результатів УЗД, рентгенографії та лікування.

Тема 17. Непрохідність кишок

Пр17 "Сучасна лікувально-діагностична тактика при механічній кишковій непрохідності" (денна)

Сучасна лікувально-діагностична тактика при ГНК. Особливості обстеження хворого, методи. Диференційна діагностика. Лікування хворих на ГНК: передопераційна підготовка, принципи оперативних втручань, інтубація тонкої та товстої кишки: види, техніка. Особливості ведення післяопераційного періоду. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (перегляд рентгенограм), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутності карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 18. Непрохідність кишок

Пр18 "Гостра динамічна непрохідність кишок" (денна)

Гостра динамічна непрохідність кишок. Хвороба Гіршпрунга-Фаволлі, токсичні отруєння, запальні захворювання у черевній порожнині, як причина ГНК, патогенез. Класифікація. Клінічна картина відповідно до причини та стадії. Діагностика, диференційна діагностика. Лікувальна тактика при динамічній ГНК, принципи оперативних втручань, обґрунтування різних видів декомпресії кишечника. Особливості консервативної терапії. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. Ознайомлення з фізіотерапевтичними методами лікування ГДКН

Тема 19. Перфорація порожнистого органа, перитоніт

Пр19 "Гострий перитоніт. Етіологія, патогенез, класифікація. Клініка" (денна)

Анатомо-фізіологічні особливості очеревини. Гострий перитоніт. Етіологія, патогенез, класифікація. Клініка місцевого та розпоширеного гострого перитоніту. Діагностика, диференційна діагностика. Застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики визначення клінічних симптомів гострого перитоніту) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, удосконалення опанування навичками пальпації, перкусії та аускультатії при роботі біля ліжка хворого у профільному відділенні (на відсутності карантинних обмежень), складання плану обстеження із подальшим трактуванням отриманих результатів УЗД та рентгенографії.

Тема 20. Перфорація порожнистого органа, перитоніт

Пр20 "Лікувальна тактика при гострому перитоніті." (денна)

Лікувальна тактика при гострому місцевому і розпоширеному перитоніті. Особливості передопераційної підготовки: корекція водно-електролітних порушень і білкового обміну, дезінтоксикація. Нутритивна терапія: парентеральна та рання ентеральна. Хірургічне лікування, метод програмованої релапаротомії, санації та лапаростомії. Показання та способи інтубації тонкої кишки. Робота в симуляційному центрі (опанування методик відкритого, напіввідкритого та закритого ведення післяопераційного періоду пацієнтів з перитонітом, опанування методик лапаростомії та ушивання серединної лапаротомної рани

Тема 21. Перфорація порожнистого органа, перитоніт

Пр21 "Перфоративна гастродуоденальна виразка. Етіологія, патогенез, класифікація. Клініка" (денна)

Перфоративна гастродуоденальна виразка. Етіологія, патогенез, класифікація. Клініка типової та атипової перфоративної гастродуоденальної виразки. Діагностика та диференційна діагностика. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (робота з шкалами тяжкості перитонту, виконання лапароцентезу та лапароскопії на муляжах), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 22. Перфорація порожнистого органа, перитоніт

Пр22 "Лікувальна тактика при перфоративній гастродуоденальній виразці." (денна)

Лікувальна тактика при перфоративній гастродуоденальній виразці. Підготовка хворого до операції. Способи й техніка виконання оперативних втручань. Консервативна терапія у післяопераційному періоді. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, за відсутністю карантинних обмежень робота біля ліжка хворого у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Складання плану лікування хворого.

Тема 23. Синдром гострого болю в прямій кишці та перианальній ділянці

Пр23 "Гострий геморої та гостра анальна тріщина" (денна)

Синдром гострого болю в прямій кишці. Гострий геморої та гостра анальна тріщина: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, можливі ускладнення, профілактика. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта гострого геморою та анальної тріщини. Запалення епітеліальних куприкових ходів і кіста куприка: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, можливі ускладнення. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта об'ємних утворень і болю в перианальній ділянці. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, рольові ігри. Робота у симуляційному центрі (на манекені для ректального дослідження) та профільних відділеннях лікувального закладу (проведення та трактування отриманих даних аноскопії, ректоскопії, ультразвукового обстеження (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом))

Тема 24. Синдром гострого болю в прямій кишці та перианальній ділянці

Пр24 "Гострий парапроктит" (денна)

Синдром гострого болю в перианальній ділянці. Гострий парапроктит: причини, патогенез, патоморфологія, класифікація, клініка, діагностика. Лікувальна тактика, способи і техніка розкриття нагнійних процесів, можливі ускладнення, післяопераційне лікування. Профілактика парапроктиту. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, рольові ігри. Робота у симуляційному центрі (на манекені для ректального дослідження) та профільних відділеннях лікувального закладу (проведення та трактування отриманих даних аноскопії, ректоскопії, ультразвукового обстеження (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом))

Тема 25. Синдром випадання прямої кишки

Пр25 "Випадання прямої кишки" (денна)

Випадання прямої кишки: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика. Види операцій, техніка. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта випадання прямої кишки. Хронічний геморою: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікувальна тактика, Види операцій, техніка. Ускладнення хронічного геморою, їх рання діагностика і лікування. Профілактика геморою. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта хронічного геморою. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, рольові ігри. Робота у симуляційному центрі (на манекені для ректального дослідження) та профільних відділеннях лікувального закладу (проведення та трактування отриманих даних аноскопії, ректоскопії, ультразвукового обстеження (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом))

Тема 26. Діарейно-запальний синдром товстої кишки

Лк3 "Захворювання ободової та прямої кишок та їх ускладнення" (денна)

Захворювання ободової та прямої кишок та їх ускладнення. Невідкладні захворювання анального каналу, промежини та перианальної ділянки. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line)

Пр26 "Неспецифічний виразковий коліт" (денна)

Діарейно-запальний синдром товстої кишки. Неспецифічний виразковий коліт: причини, патогенез, патоморфологія, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, консервативне та оперативне лікування. Нові технології хірургічного лікування хвороб товстої кишки. Ускладнення НВК, їх профілактика і лікування. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта неспецифічного виразкового коліту. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень робота біля ліжка хворого. Застосуванням віртуальної симуляції (перегляд фільмів) з подальшим обговоренням.

Тема 27. Діарейно-запальний синдром товстої кишки

Пр27 "Дивертикули та дивертикульоз товстої кишки" (денна)

Дивертикули та дивертикульоз товстої кишки. Причини, патогенез, патоморфологія, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, консервативне та оперативне лікування. Нові технології хірургічного лікування хвороб товстої кишки. Ускладнення дивертикулів товстої кишки, їх профілактика і лікування. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта дивертикулів у товстій кишці. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, удосконалення опанування навичками пальпації, перкусії та аускультатії при роботі біля ліжка хворого у профільному відділенні (на відсутності карантинних обмежень), складання плану обстеження та лікування.

Тема 28. Діарейно-запальний синдром товстої кишки.

Пр28 "Хвороба Крона Рак, поліпи та поліпоз товстої кишки" (денна)

Хвороба Крона: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, лабораторні та інструментальні методи обстеження хворих, диференційна діагностика, лікувальна тактика. Методи консервативного і хірургічного лікування хворих, профілактика ускладнень. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, удосконалення опанування навичками пальпації, перкусії та аускультатії при роботі біля ліжка хворого у профільному відділенні (на відсутності карантинних обмежень), складання плану обстеження та лікування урахуванням ускладнень. Рак, поліпи та поліпоз товстої кишки. Причини, клінічні прояви, лабораторні та інструментальні методи обстеження хворих, диференційна діагностика, лікувальна тактика. Ускладнення, їх профілактика та лікування. Дії лікаря загальної практики при підозрі чи наявності у пацієнта новоутворень у товстій кишці. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, трактування отриманих даних лабораторних досліджень, ендоскопічного дослідження, рентгенологічного та ультразвукового обстеження товстої кишки у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 29. Виконання практичних навичок і маніпуляцій

Пр29 "Виконання практичних навичок і маніпуляцій" (денна)

Виконання практичних навичок і маніпуляцій

Тема 30. Курація хворих

Пр30 "Курація хворих." (денна)

Курація хворих для написання історії хвороби. Захист історії хвороби Навчальна історія хвороби, що базується на клінічній курації хворих з оформленням даних обстеження та додаткових методів дослідження, з метою встановлення та обґрунтування діагнозу і призначення схеми лікування.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Кейс-орієнтоване навчання
МН3	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН4	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН5	Практикоорієнтоване навчання
МН6	Самостійне навчання
МН7	Електронне навчання

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL, RBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчої і наукової діяльності та спрямовані на підготовку практикоорієнтованих спеціалістів.

Практичні заняття дозволяють студентам планувати схему обстеження хворого та інтерпретувати результати досліджень, діагностувати та надавати екстрену допомогу при невідкладних станах. Тестові завдання дозволяють перевірити знання та акцентувати увагу на ключових питаннях. Виконання ситуаційних завдань дозволить аналізувати тактику обстеження хворих, скласти план лікування, формувати групи ризику. Відпрацювання практичних навичок дозволяють установити рівень знань та акцентувати увагу на ключових питаннях. Самостійне навчання сприятиме підготовці до практичних занять, а також робота у невеликих групах для підготовки презентацій, що будуть представлені іншим групам, а потім проаналізовані та обговорені.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях. ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності. ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії. ЗК 7. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Розв'язування ситуаційних задач
НД2	Написання і захист історії хвороби
НД3	Перегляд навчальних фільмів
НД4	Індивідуальний дослідницький проєкт (студентська наукова робота, стаття, тези тощо)
НД5	Розбір клінічних кейсів
НД6	Підготовка до практичних занять
НД7	Електронне навчання у системах (Google Meet, Zoom та у форматі Youtube-каналу)
НД8	Інтерпретація лабораторних (клінічний аналіз крові, сечі, біохімічний аналіз крові, імунологічні дослідження тощо) та інструментальних (ЕКГ, ЕхоКГ, ЕФГДС, УЗД, КТ, рентгенографія, спірографія тощо) методів обстеження
НД9	Відпрацювання практичних навичок в симуляційному центрі

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$

Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$
----------------------------	------------------	-------------------

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Взаємооцінювання (peer assessment)	Партнерська взаємодія, спрямована на покращення результатів навчальної діяльності за рахунок порівняння власного поточного рівня успішності із попередніми показниками. Забезпечує можливість аналізу власної освітньої діяльності	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Корегування спільно зі здобувачами підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання
МФО2 Консультування викладача під час написання історії хвороби	Написання історії хвороби передбачає продемонстрацію вміння працювати з хворим, закріплення практичних навичок фізикального обстеження пацієнта, оцінювання та аналізу медичної документації, встановлення клінічного діагнозу з елементами диференційної діагностики, призначення лікування.	Написання протягом циклу, захист - відповідно до календарно-тематичного плану	Консультування викладача під час написання історії хвороби з усними коментарями. Здобувач отримує оцінку за написання історії хвороби (5 балів максимум) та захист (5 балів максимум)
МФО3 Консультування викладача під час підготування індивідуального дослідницького проекту (виступ на конференції, конкурсі наукових робіт)	Важливим фактором формування професійних якостей майбутніх спеціалістів є науково-дослідна робота студентів. Залучення останніх до дослідницької діяльності сприяє формуванню їхнього наукового світогляду, працелюбства, працездатності, ініціативності тощо.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Усні коментарі викладача. Студенту надаються додаткові заохочувальні бали (від 5 до 10), залежно від виду дослідницького проекту

<p>МФО4 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань</p>	<p>У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Консультування студентів в роботі з і стандартизованим пацієнтом, пряме та непряме спостереження за роботою здобувачів "біля ліжка" хворого із подальшим визначенням рівня практичної підготовки</p>
<p>МФО5 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами</p>	<p>Надає можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначити оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів</p>
<p>МФО6 Розв'язування клінічних кейсів</p>	<p>Кейс-метод дозволяє розкрити та сформулювати необхідні для подальшої трудової діяльності якості та здібності студентів-медиків, формує клінічне мислення, аналітичні здібності, самостійність у прийнятті рішення, комунікативність, навички роботи з достатньо великим об'ємом інформації.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Оцінка здібності студента до клінічного мислення, обґрунтування своїх рішень, чітко висловлювати свої думки, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці</p>

МФО7 Завдання оцінювання рівня теоретичної підготовки	Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Проводиться на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних знань
МФО8 Перевірка виконання практичних навичок	Відпрацювання тлумачення результатів додаткових методів досліджень	Протягом усього періоду навчання.	За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначати оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів
МФО9 Тести (автоматизовані тести) для контролю навчальних досягнень здобувачів	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити засвоєння навчального матеріалу із кожної тематики.	Протягом всього періоду вивчення дисципліни	студент має надати 60% правильних відповідей, що є допуском до практичної частини заняття

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Підсумковий контроль: екзамен	Складання практично-орієнтованого іспиту. До складання іспиту допускаються здобувачі, які успішно засвоїли матеріал з дисципліни, склали практичні навички та підсумкове комп'ютерне тестування, захистили історію хвороби.	Відповідно до розкладу	Здобувач може отримати 80 балів за іспит. Мінімальна кількість балів, яку має отримати студент -48 балів

МСО2 Оцінювання написання та захисту історії хвороб	Написання історії хвороби передбачає продемонстрацію вміння працювати з хворим, закріплення практичних навичок фізикального обстеження пацієнта, оцінювання та аналізу медичної документації, встановлення клінічного діагнозу з елементами диференційної діагностики, призначення лікування.	Останнє заняття	Студент може отримати максимально 10 балів. 5 балів нараховується за написання, 5 балів за захист. Мінімальна кількість балів для успішного захисту - 6 балів
МСО3 Завдання для оцінювання рівня теоретичної підготовки	Вирішення тестових завдань що включають питання для контролю рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану змістовного модулю	Останнє практичне заняття змістовного модулю	Студент має надати 60% правильних відповідей
МСО4 Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки	Включає в себе усне опитування, інтерпретацію лабораторних та інструментальних методів обстеження, об'єктивне структуроване клінічне обстеження пацієнта, вирішення клінічних індивідуальних та групових кейсів	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті
МСО5 Підсумкове тестування	Тестування дозволяє перевірити результати навчання протягом циклу та визначити рівень знань по завершенню дисципліни.	Підсумкове комп'ютерне тестування по завершенню курсу	Є допуском до складання іспиту
МСО6 Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій	Комплексне відпрацювання практичної складової програм навчальних дисциплін у безпечному для здобувачів освіти симуляційному середовищі.	На останньому занятті з дисципліни студент має успішно скласти перелік практичних навичок	Є допуском до складання іспиту

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
8 семестр	200 балів		
МСО1. Підсумковий контроль: екзамен	80		
Відповідь на теоретичні питання та на питання практичної підготовки	80	48	Ні
МСО2. Оцінювання написання та захисту історії хвороб	10		
Відповіді на питання щодо причин та провокуючих факторів захворювання, сучасних методів діагностики та лікування	10	6	Ні
МСО3. Завдання для оцінювання рівня теоретичної підготовки	20		
Тестові питання для контролю рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану змістовного модуля (2x10)	20	12	Ні
МСО4. Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки	60		
Усне опитування, інтерпретація лабораторних та інструментальних методів обстеження, об'єктивне структуроване клінічне обстеження пацієнта, вирішення клінічних індивідуальних та групових кейсів, поточне тестування (30x2	60	36	Ні
МСО5. Підсумкове тестування	10		
Комп'ютерне тестування за тематикою дисципліни	10	6	Ні
МСО6. Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій	20		
Демонстрація навичок обстеження хворого, інтерпретації даних додаткового обстеження, виконання маніпуляцій	20	12	Ні

При засвоєнні матеріалів дисципліни здобувачу за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці навчального року обраховується середнє арифметичне успішності здобувача. Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати на практичних заняттях протягом навчального року – 60. Кількість балів здобувача вираховується за формулою: 60 помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. За написання історії хвороби присвоюються такі бали: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Захист історії хвороби: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Загалом за історію хвороби здобувач максимально може отримати 10 бали, мінімально необхідний бал - 6. За діагностичне

тестування студент отримує максимально 10 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен отримати здобувач - 6 балів. Обов'язковою умовою допуску до іспиту є успішне виконання переліку практичних навичок на останньому занятті з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач - 20 балів, мінімальна - 12 балів. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність здобувача - 120. Здобувач допускається до іспиту за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів. Практико-орієнтований іспит проводиться відповідно до розкладу в період сесії. Екзаменаційні білети містять 2 теоретичні запитання з різноманітної тематики та охоплюють усі розділи навчальної дисципліни (15 балів кожний), 1 клінічну задачу (20 балів), 5 питань з визначення клінічних симптомів (5 балів кожний) та інтерпретацію рентгенограми (5 балів). Іспит зараховується здобувачу, якщо він набрав не менше 48 балів з 80. Заохочувальні бали додаються до оцінки з дисципліни за виконання індивідуального дослідницького проєкту (захист студентської наукової роботи 10 балів, виступ на конференції, стендова доповідь на конференції, тези доповідей - 5 балів). Загальний бал з дисципліни не може перевищувати 200 балів.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди, архів рентгенограм, спірограм, електрокардіограм, комп'ютерних томограм, результатів лабораторних методів обстеження
ЗН2	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН4	Симуляційний центр
ЗН5	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН6	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, віртуальних лабораторій, віртуальних пацієнтів, для створення комп'ютерної графіки, моделювання тощо та ін.)
ЗН7	КНП СМР "Клінічна лікарня №5"
ЗН8	Медичне обладнання (апарат УЗ діагностики, електрокардіограф, фіброгастроудоденоскоп, тонометр, фонендоскоп, лапароскоп та ін.)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Хірургія : підручник / Я. С. Березницький, О. В. Білов, Л. С. Білянський та ін.] ; за ред. Я. С. Березницького. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 528 с.
2	Хірургія [Текст] : підручник / Д. М. Афонін, С. І. Баранник, Б. В. Гузенко та ін. ; за заг. ред. С. В. Малика. — Вінниця : Нова Книга, 2020. — 440 с.
3	Клінічна анатомія та оперативна хірургія [Текст] : підручник. Т.1 / В. І. Півторак, О. Б. Кобзар, С. М. Білаш та ін. ; за ред.: В. І. Півторака, О. Б. Кобзаря. — Вінниця : Нова Книга, 2021. — 568 с.

4	Даценко, Б. М. Дивертикулярная болезнь ободочной кишки [Текст] : монографія / Б. М. Даценко, А. Б. Даценко. — Харьков : Новое слово, 2020. — 88 с.
5	Методичні вказівки до практичних занять із курсу "Загальна хірургія" зі змістовим модулем "Аномалії розвитку і захворювання молочної та грудної залоз" [Електронний ресурс] : для студ. спец.: 222 "Медицина" денної форми навчання / Лукавенко І.М. — Електронне видання каф. хірургії, ортопедії та фтизіатрії. — Суми : СумДУ, 2020. — 64 с.
Допоміжна література	
1	General Surgery [Текст] = Загальна хірургія : textbook / V. P. Andriushenko, Ya. S. Bereznitsky, A. V. Verba etc. — 2th ed. — Vinnytsia : Nova Knyha, 2020. — 328 p. + Гриф МОЗ.
2	Korenkov, O. V. Methodical instructions for practical lessons on the topic "Clinical Anatomy and Operative Surgery of the Abdomen and Pelvis" on the discipline "Clinical Anatomy and Operative Surgery" [Текст] : for students of speciality 222 "Medicine" full-time form of education / O. V. Korenkov, G. F. Tkach. — Sumy : Sumy State University, 2020. — 149 p.
3	Литвиненко, О. М. Вибрані питання онкології у хірургії [Електронний ресурс] : конспект лекцій / О. М. Литвиненко. — Суми : СумДУ, 2021. — 147 с.
4	Кобилецький, С. М. Методичні рекомендації на тему "Особливості діагностики та лікування гострого панкреатиту" з дисципліни "Хірургія" [Електронний ресурс] : для студ. спец. 222 "Медицина" та лікарів-хірургів / С. М. Кобилецький. — Суми : СумДУ, 2022. — 80 с.
5	Кононенко, М.Г. Перитоніт [Текст]: матеріали до лекції для студ. і лікарів (хірургів, анестезіологів та ін.) спец. 222 "Медицина" денної форми навчання / М.Г. Кононенко. - Суми: СумДУ, 2017. - 116 с.
6	Мелеховець, Ю. В. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів при підготовці до практичних занять з курсу "Хірургія". Модуль 1. "Невідкладні хірургічні захворювання органів черевної порожнини" [Електронний ресурс] : для магістрів спец. 222 "Медицина" денної форми навчання / Ю. В. Мелеховець. — Суми : СумДУ, 2022. — 106 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	http://www.mayo.edu/research (Клініка Мейо, США).
2	http://videlectures.net/Top/Medicine/ (Колекція високоякісних медичних відеолекцій світу).
3	https://surgical-school.com.ua/index.php/journal - періодичний журнал «Харківська хірургічна школа»
4	http://surgukraine.com.ua/ - періодичний журнал «Хірургія України»
5	https://hirurgiya.com.ua/index.php/journal - періодичний журнал «Клінічна хірургія»
6	https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/surgery - періодичний журнал «Шпитальна хірургія»

7	http://www.nbuv.gov.ua/ - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
8	https://essuir.sumdu.edu.ua/ - Electronic Sumy State University Institutional Repository

	<p style="text-align: center;">РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Хірургія»</p> <p>Ступінь вищої освіти Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл Спеціальність: освітня програма 222 Медицина: Медицина Рік навчання 2023 Семестр 8 семестр Форма навчання денна Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Даниленко Ігор Анатолійович, Дужий Ігор Дмитрович
Контактна інформація викладача	Дужий Ігор Дмитрович i.duzhyi@med.sumdu.edu.ua Даниленко Ігор Анатолійович i.danilenko@med.sumdu.edu.ua
Час та місце проведення консультацій	Відпрацювання та консультації проводяться щосереди з 14-00 до 16-00 згідно графіка на базі кафедри (КНП СМР "Клінічна лікарня №5").
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:fffb74b06d285f6dbad33f6c602f2c7ad62799cd/20210929085008//index.html https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:cf6f0a09ab4ba4701da457ca73d22d11cf007541/20150301082805//91414/index.html https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:e60d3715cd55360b6e91852336ccf92ac1e9d96a/20200418152856//index.html
Посилання на силабус в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/syllabus/e28f9924b52dfa55d90e77681fc0ec9a3224116
Засоби зворотного зв'язку із групою щодо отримання та опрацювання виданих матеріалів	особистий кабінет, MIX СумДУ, група у Viber

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання письмового модульного або підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення. Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;

- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань навчальної дисципліни

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Заборонено використовувати інструменти штучного інтелекту для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

Політика щодо відвідування

Студент повинен відвідати усі практичні заняття та не менше 60% лекцій. До іспиту допускаються студенти, які відпрацювали всі пропущені практичні заняття та 60 % лекцій до встановленого терміну. Відпрацювання лекцій проводиться шляхом написання реферату з теми пропущеної лекції (рукописний варіант, не менше 10 сторінок) та захисту реферату викладачеві, який читав лекцію, або завідувачу кафедри.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

У випадку незадовільного результату студент має право двічі перескласти семестровий екзамен – перший раз екзаменатору, призначеному завідувачем кафедри, другий – комісії, яка створюється деканатом. Перескладання екзамену здійснюється за окремим графіком, який затверджується деканатом. Студенти, які не з'явились на екзамен без поважної причини, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку. Відмова студента виконувати екзаменаційне завдання атестується як незадовільна відповідь. Студент має право одержати пояснення щодо отриманої оцінки.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульних та семестрових атестацій. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції.

За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.

Критерії оцінювання

Політика оцінювання

При засвоєнні матеріалів дисципліни здобувачу за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці навчального року обраховується середнє арифметичне успішності здобувача. Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати на практичних заняттях протягом навчального року – 60. Кількість балів здобувача вираховується за формулою: 60 помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. За написання історії хвороби присвоюються такі бали: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Захист історії хвороби: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Загалом за історію хвороби здобувач максимально може отримати 10 балів, мінімально необхідний бал - 6. За діагностичне тестування студент отримує максимально 10 балів. Мінімальна кількість балів, яку

повинен отримати здобувач - 6 балів. Обов'язковою умовою допуску до іспиту є успішне виконання переліку практичних навичок на останньому занятті з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач - 20 балів, мінімальна - 12 балів. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність здобувача - 120. Здобувач допускається до іспиту за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів. Практико-орієнтований іспит проводиться відповідно до розкладу в період сесії. Екзаменаційні білети містять 2 теоретичні запитання з різноманітної тематики та охоплюють усі розділи навчальної дисципліни (15 балів кожний), 1 клінічну задачу (20 балів), 5 питань з визначення клінічних симптомів (5 балів кожний) та інтерпретацію рентгенограми (5 балів). Іспит зараховується здобувачу, якщо він набрав не менше 48 балів з 80. Заохочувальні бали додаються до оцінки з дисципліни за виконання індивідуального дослідницького проєкту (захист студентської наукової роботи 10 балів, виступ на конференції, стендова доповідь на конференції, тези доповідей - 5 балі

Узгодження результатів навчання з методами викладання, навчання та оцінювання

Для спеціальності 222 Медицина:

Програмні результати навчання	Результат навчання	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
ПР2	РН1	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД3, НД2, НД8, НД6	МН1, МН5, МН6	ЗН1, ЗН5, ЗН6, ЗН7	МСО2, МСО1
ПР3	РН2	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД1, НД5, НД4, НД2, НД8	МН2, МН4, МН5	ЗН1, ЗН7, ЗН8	МСО3, МСО4, МСО2, МСО1
ПР1	РН3	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД3, НД1, НД5, НД9, НД2, НД8	МН1, МН2, МН3, МН5	ЗН2, ЗН5, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО6, МСО2, МСО1
ПР5	РН4	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД1, НД5, НД9, НД2, НД8	МН2, МН3, МН5	ЗН2, ЗН3, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО6, МСО2, МСО1
ПР4	РН5	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД1, НД5, НД9, НД2, НД8, НД6	МН2, МН3, МН5, МН6	ЗН2, ЗН5, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО6, МСО2, МСО1
ПР7	РН6	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД2, НД8, НД6	МН5, МН6	ЗН3, ЗН7	МСО2, МСО1
ПР8	РН7	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД1, НД5, НД9, НД2, НД8	МН2, МН3, МН5	ЗН2, ЗН3, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО6, МСО2, МСО1
ПР6	РН8	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД1, НД5, НД4, НД6, НД7	МН2, МН4, МН6, МН7	ЗН2, ЗН4, ЗН6, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО5, МСО1
ПР14	РН9	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД9, НД6, НД7	МН3, МН6, МН7	ЗН2, ЗН3, ЗН7	МСО6, МСО5, МСО1
ПР11	РН10	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД1, НД5, НД9, НД6, НД7	МН2, МН3, МН6, МН7	ЗН4, ЗН5, ЗН6, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО6, МСО5, МСО1
ПР13	РН11	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД3, НД1, НД5, НД2, НД8	МН1, МН2, МН5	ЗН1, ЗН2, ЗН6, ЗН8	МСО3, МСО4, МСО2, МСО1
ПР15	РН12	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД9, НД4, НД7	МН3, МН4, МН7	ЗН4, ЗН5, ЗН7, ЗН8	МСО6, МСО5, МСО1

Програмні результати навчання	Результат навчання	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
ПР21	РН13	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД3, НД2, НД8, НД6, НД7	МН1, МН5, МН6, МН7	ЗН1, ЗН2, ЗН7, ЗН8	МСО2, МСО5, МСО1
ПР19	РН14	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД2, НД8, НД6	МН5, МН6	ЗН2, ЗН3	МСО2, МСО1
ПР6	РН15	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД3, НД1, НД5, НД2, НД8	МН1, МН2, МН5	ЗН2, ЗН3, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО2, МСО1
ПР18	РН16	Пр1-Пр30	НД9, НД2, НД8	МН3, МН5	ЗН2, ЗН3	МСО6, МСО2, МСО1
ПР16	РН17	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД1, НД5, НД2, НД8	МН2, МН5	ЗН5, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО2, МСО1
ПР12	РН18	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД1, НД5, НД6	МН2, МН6	ЗН2, ЗН4, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО1
ПР11	РН19	Лк1-Лк3, Пр1-Пр30	НД3, НД2, НД8, НД6, НД7	МН1, МН5, МН6, МН7	ЗН2, ЗН3	МСО2, МСО5, МСО1